

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING

Datum

9 januari 2026

Kenmerk

DGNV / 103518731

nota
TER BESLISSING

Verzamelbrief Natuur januari 2026

Kopie aan

Bijlage(n)

4

Parafenroute

Aanleiding

In de aanloop naar het Commissiedebat Natuur van 22 januari 2026 stuurt de staatssecretaris een verzamelbrief naar de Kamer met de laatste stand van zaken op een aantal dossiers.

Geadviseerd besluit

- De staatssecretaris kan kennisnemen van de nota, de verzamelbrief en de bijlagen. De staatssecretaris wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van de verzamelbrief Natuur en de bijlagen.
- De minister kan kennisnemen van de nota en de passages van de verzamelbrief die onder haar portefeuille vallen. De minister wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van deze passages van de verzamelbrief.

Kernpunten

- Op woensdag 14 januari en maandag 19 januari heeft u schriftelijk uw opmerkingen op respectievelijk het eerste en het tweede concept van de verzamelbrief gedeeld. Uw opmerkingen zijn in deze versie verwerkt.
- Met de brief informeert u de Kamer over het vaststellen van de landelijke doelen Natura 2000.
 - In de verzamelbrief van 16 juni 2025 (Kamerstuk 33 576, nr. 451) heeft u aangegeven vernieuwde landelijke doelen voor Natura 2000-habitattypen en -soorten vast te willen stellen, zodat in het Natuurplan van 1 september 2026 kan worden gewerkt met afgebakende doelen, die haalbaar zijn en niet hoger zijn dan bestaande Europese afspraken.
 - Van 9 april tot 1 juni 2025 heeft hiervoor een internetconsultatie plaatsgevonden en de reacties zijn nu verwerkt.

- In het Bestuurlijk Overleg Natuur van 8 december 2025 hebben de voortouwnemers aangegeven in te stemmen met de vaststelling van deze doelen. Daarmee waren de vernieuwde doelen gereed voor vaststelling.
 - Op 12 januari 2026 heeft u de vernieuwde landelijke doelen vastgesteld. Dit besluit zal worden gepubliceerd in de Staatscourant en verder bekend worden gemaakt via www.natura2000.nl.
- Met de brief deelt u ook het rapport over de beschermingsstatus van de moeflon met de Kamer.
 - Naar aanleiding van de motie die verzoekt advies te vragen over de indeling van diersoorten in het wild als inheemse diersoort, exoot of invasieve exoot, en in aansluiting daarop advies te vragen over de mogelijke status van de moeflon als inheemse diersoort in plaats van exoot (Kamerstuk 35 334, nr. 374) heeft u tijdens het stafoverleg van 3 december 2025 verzocht om nadere informatie over de beschermingsstatus van de moeflon in Nederland en over de inheemsverklaring van het damhert in het verleden in Nederland.
 - Op 10 december 2025 is de uitvoering van deze motie met u besproken op basis van het rapport dat is opgesteld naar aanleiding van de motie. U bent geadviseerd de moeflon in Nederland geen beschermde status te geven, vanwege grote extra inspanningen die dit zou vergen op nationaal en provinciaal niveau en vanwege de precedentwerking die dit zou kunnen hebben voor de bescherming van andere uitheemse soorten.
 - Tijdens dit overleg heeft u verzocht om verder te kijken wat er mogelijk is om de moeflon te behouden. Afgesproken is dat verder wordt uiteengezet wat de mogelijkheden zijn om de moeflon te beschermen, inclusief voor en nadelen.
 - Het rapport wordt in de verzamelbrief Natuur met de Kamer gedeeld. Daarmee wordt de motie afgedaan. In de brief wordt gemeld dat bovenstaande nog verder wordt onderzocht en dat de Kamer voor de zomer hierover geïnformeerd zal worden.
- Met de brief geeft u ook aan hoe u omgaat met de motie van het lid Kostić e.a. (Kamerstuk 28 807, nr. 314) over het stilleggen jacht in verband met vogelgriep.
 - De minister had de motie ontraden omdat er geen aanwijzingen zijn dat de vogelgriep de instandhouding van de bejaagde vogelpopulaties in gevaar brengt. En omdat een jachtverbod bovendien consequenties heeft voor beheer en schadebestrijding.
 - Op 18 december 2025 is de motie aangenomen. De motie roept op om de hobbyjacht op wilde vogels stil te leggen.
 - U heeft in een ambtelijk advies drie opties voorgelegd gekregen: 1) De motie uitvoeren en voor volgend jachtseizoen een regeling uitwerken die het mogelijk maakt de jacht op deze drie vogelsoorten per direct te sluiten. 2) De motie direct uitvoeren en

- de jacht op deze drie vogelsoorten nog dit jachtseizoen te sluiten.
- 3) De motie niet uitvoeren.
- U bent geadviseerd voor de eerste optie te kiezen, in verband met de ongunstige staat van instandhouding van de vogelsoorten op de wildlijst.
 - Met voorgelegde passage geeft u richting Tweede Kamer aan dat u over de in de motie aangehaalde argumenten eerst advies zult inwinnen.
 - Met de brief maakt u het rapport naar aanleiding van vervolgonderzoek naar de vogelwaarden van de Hollandse Kust openbaar
 - Uit eerder onderzoek is gebleken dat Hollandse Kust van belang is voor vogels en kwalificeert voor aanwijzing als vogelrichtlijngebied.^{1,2} Met onze nota van 13 februari 2025 bent u hierover geïnformeerd.
 - In voornoemde nota bent u gevraagd een keuze te maken ten aanzien van het aanwijzen van het gebied Hollandse Kust, waarbij u bent geadviseerd om te wachten met vervolgstappen richting aanwijzing tot ná de Raad van State-uitspraak over vogelrichtlijngebied Bruine Bank (zomer 2025). Zodoende zou het ontwerp-aanwijzingsbesluit in lijn gebracht kunnen worden met het meest recente juridische kader. De daarmee opgelopen vertraging met betrekking tot het nakomen van de Europese aanwijsplicht achtten wij uitlegbaar.
 - In reactie op ons advies heeft u aangegeven voorlopig geen nieuwe gebieden aan te willen wijzen.
 - Over de oplevering van het vervolgonderzoek van Waardenburg Ecology³ bent met onze nota van 4 december 2025 geïnformeerd. In die nota bent u geadviseerd om het vervolgonderzoek openbaar te maken op de website van Waardenburg Ecology.
 - Naar aanleiding van aanvullende informatievragen bent u op 17 december 2025 middels een memo geïnformeerd over mogelijke gevolgen van aanwijzing van Hollandse Kust als vogelrichtlijngebied. Ook bent u geadviseerd om in te stemmen met openbaarmaking van het vervolgonderzoek via de Verzamelbrief Natuur ten behoeve van het commissiedebat Natuur van 22 januari 2026.

¹ Voldoen huidige Habitatrictlijn- en/of KRM gebieden ook aan de criteria voor aanwijzing onder de Vogelrichtlijn? Verkennend onderzoek voor de Vlake van de Raan, Hollandse Kust, Borkumse Stenen, Klaverbank, Doggersbank en Centrale Oestergronden. Bureau Waardenburg, 2022.

² Geactualiseerd landelijk overzicht van vogelsoorten met concentraties van (inter)nationaal belang, Sovon Vogelonderzoek, 2024

³ Fijn, R.C., van Bemmelen, R.S.A., J. Gallego Zamorano, A. Goutbeek, J. de Jong & H. Schekkerman, 2024. Vogelwaarden van de Hollandse Kust. Populatieschattingen van vogels ten behoeve van de aanwijzing als Vogelrichtlijngebied. Rapport 23-087. Waardenburg Ecology, Culemborg.

Kenmerk
DGNV / 103518731

- Voornoemde memo leidde opnieuw tot aanvullende vragen over het juridische kader en de ruimte voor het bij de afweging meenemen van andere belangen, en de gevolgen van eventuele aanwijzing voor andere belangen, waaronder de visserij. Hierover bent u geïnformeerd met onze memo van 12 januari 2026.
- In die memo bent u opnieuw geadviseerd in te stemmen met openbaarmaking van het onderzoeksrapport van Waardenburg Ecology via de Verzamelbrief Natuur, al dan niet gecombineerd met een aankondiging dat u de voorbereidingen voor de aanwijzingsprocedure bent gestart.
- Op basis van een mondelinge bespreking van de memo, op 14 januari jl., heeft u besloten het vervolgonderzoek van Waardenburg Ecology openbaar te maken. De besluitvorming ten behoeve van aanwijzing als vogelrichtlijngebied laat u aan een volgend kabinet.
- De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft u verzocht een reactie te geven op het rapport 'Wetenschappelijke review beleidskader Oostvaardersplassen' van Wageningen Environmental Research. Met de brief geeft u deze reactie.
- Enkele onderwerpen vallen ook onder de portefeuille van de minister:
 - Reactie op notitie 'hoe is het werkelijk gesteld met onze natuurgebieden' en open brief 'Naar een evenwichtiger kijk op stikstof en natuur',
 - Essay 'Crisis om stikstof, een filosofisch en ook een democratisch probleem in Nederland',
 - Monitoringsprotocol en kennisprogramma biodiversiteit op en rond het boeren erf.